

การจัดการโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา
ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

The approach in guidance project for study in music education of
College of Music, Mahidol University

ประภัสสร พวงสำลี¹

Prapassorn Puangsamlee

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผ่านมุมมองของอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา เนื่องจากหลักการในการดำเนินการจัดโครงการแนะแนวนั้นมีรายละเอียดที่แตกต่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์อันสูงสุดของการจัดโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ดำเนินโครงการจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ ดำเนินการจัดโครงการแนะแนวจริง การศึกษาผ่านมุมมองของอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการพบว่า (1) รูปแบบของโครงการสามารถพิจารณาตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมายได้ ไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบเดียวกันเป็นประจำทุกปี ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เข้าร่วมงาน (2) มุ่งเน้นให้นักศึกษาตลอดทุกหลักสูตรในแต่ละชั้นปีได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ (3) ด้านระยะเวลาในการเตรียมงาน การดำเนินงาน และวันจัดงานพบว่า สามารถจัดงานได้ทุกช่วงของภาคการศึกษา โดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้จัดงานเป็นหลัก และควรมีการดำเนินการจัดงานหรือโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอในการนำเสนอข้อมูล (4) สามารถนำแนวทางการจัดโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ไปประยุกต์ใช้กับสาขาวิชาอื่น ทั้งภายในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันอุดมศึกษาด้านดนตรีในประเทศไทย

คำสำคัญ: การจัดการโครงการแนะแนว สาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

¹ นักศึกษา ปริญญาเอก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล Email: pp.pom.flute@gmail.com

Abstract

This article aims to propose an approach in a guidance project to study in the Music Education Department of the College of Music, Mahidol University through the aspect of Music education lecturers, College of Music, Mahidol University. There are many aspects of doing a guidance project depending on the purpose, which a guidance project operator need to understand the meaning of music education of the College of music, Mahidol University to approach the benefit of the guidance project. After gathering through the aspect of Music education lecturer that involve in the guidance project, the result from the study present that (1) the guidance project be able to consider through to the purpose of the theme of the project, which no need to be the same theme. (2) the music education students of a bachelor degree, master degree, and doctoral degree should be involved in the guidance project. (3) the guidance project is determining regard to the readiness of the music education students, and the project should be continuing to provide consistency in presenting information. (4) an approach in guidance project for study in music education of the College of music, Mahidol University can be applying for many music curricula which both for the college of music, Mahidol University and music institutions in Thailand.

Keywords: Guidance project, Music education, College of music, Mahidol University

ความเป็นมา

“...ขณะนี้รู้สึกกันทั่วไปว่า มีปัญหาเยาวชนในบ้านเมืองมากขึ้นเนื่องจากเหตุหลายกระแส ความจริงเยาวชนมิได้ต้องการที่จะทำตัวให้ยุ่งยากแต่อย่างใดแต่โดยเหตุที่ไม่ได้รับความเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร และขาดที่พึ่ง ขาดผู้ที่ให้ความรู้ให้คำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม เขาจึงต้องกลายเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาแก่สังคมเป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลาย ผู้เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องช่วยเหลือเขาด้วยหลักวิชาและความสามารถ ทุกคนได้เรียนวิชาการแนะนำมาแล้วควรจะได้นำหลักการมาปฏิบัติเพื่อให้เยาวชนได้รับประโยชน์อันแท้จริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแนะแนวทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสำคัญมากขอให้เพียรพยายามปลูกฝังความรู้ความคิดที่ปราศจากโทษให้แก่เขาโดยเสมอหน้า แนะนำอบรมด้วยเหตุผลและด้วยความจริงใจ ประกอบด้วยความเมตตาปรานี สงเคราะห์อนุเคราะห์และนำพาไปสู่ทางที่ถูกที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะทำความดีเพื่อจักได้มีอนาคตที่มั่นคงแจ่มใสในวันข้างหน้า...” พระบรมราโชวาทพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา วันที่ 30 พฤศจิกายน 2515 กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2545

การศึกษาต่อทางด้านดนตรีในปัจจุบันนั้นเป็นที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น สามารถสังเกตได้จากการที่สาขาวิชาดนตรีได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (สุกรี, 2550) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากจะเป็นสถาบันการดนตรีสมบูรณ์แบบแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนครอบคลุมตั้งแต่ระดับเตรียมอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท จนกระทั่งถึงระดับปริญญาเอกในหลายแขนงวิชาดนตรี อีกทั้ง ในปี พ.ศ. 2552 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล ยังได้รับคัดเลือกจากสถาบันเรนโกล (Rhinegold Directories) จากประเทศอังกฤษให้ถูกจัดเป็นสถาบันการศึกษาดนตรีที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานในระดับนานาชาติโดยได้ตีพิมพ์ลงในคู่มือแนะนำ “สถาบันดนตรีของโลก” (World Conservatories and International Guild to Music Study) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลยังได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางด้านดนตรีด้วย โดยเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมด้านดนตรีระดับประเทศและระดับนานาชาติ ทั้งในด้านงานสร้างสรรค์ งานวิจัยดนตรี งานบริการวิชาการดนตรีแก่สังคม (วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2554) ได้แก่

กิจกรรมการแสดงดนตรี

- คอนเสิร์ตแสดงศักยภาพทางด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีและการแสดงประจำปีโดยนักเรียนนักศึกษาและอาจารย์ภายในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

- คอนเสิร์ตของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra, TPO)

กิจกรรมด้านการศึกษา

- โครงการชวนลิ้มชิมรส
- โครงการชวนน้องฟังเพลง
- โครงการพัฒนาเยาวชนกับดนตรีคลาสสิก
- โครงการพัฒนาเยาวชนสาละยากับดนตรีคลาสสิก
- โครงการดนตรีสัญจร

เจ้าภาพในการจัดกิจกรรม

- Young Artist Music Contest
- การประกวดเชิท์เทรตเยาวชนดนตรีแห่งประเทศไทย (SET – Youth Musician Competition)
- การประกวดแซกโซโฟนโลก (Jean-Marie Londeix International Saxophone Competition, JMLISC)
- จัดการประกวดเปียโนนานาชาติแห่งประเทศไทย (Thailand International Piano Competition, TIPC)

- การประกวดวงดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติแห่งประเทศไทย (Thailand International Wind Ensemble Competition, TIWEC)

- โครงการจัดประกวดร้องเพลงประสานเสียงเฉลิมพระเกียรติ

- Young Thai Artist Award

- Osaka International Music Competition

- Thai Pop Songwriting Contest

- จัดค่ายวงดุริยางค์เยาวชนนานาชาติแห่งภาคพื้นอุษาคเนย์ (Southeast Asian Youth Orchestra and Wind Ensemble, SAYOWE)

- จัดงานมหกรรมทรัมเป็ตนานาชาติ (International Trumpet Guild, ITG)

กิจกรรมการประชุมเชิงวิชาการด้านดนตรี

- เทศกาลดนตรีเครื่องทองเหลืองและเครื่องตี (Thailand Brass and Percussion Conference, TBPC)

- งานประชุมสัมมนาวิชาการ (Asian Double Reed Associate Conference, ADRA)

- เทศกาลดนตรีแจ๊สนานาชาติเพื่อการเรียนรู้ (Thailand International Jazz Conference, TIJC)

- โครงการอบรมนักวิจารณ์ดนตรีรุ่นใหม่

- งานมหกรรมแซ็กโซโฟนโลก ครั้งที่ 15 (World Saxophone Congress XV),

- Thailand International Composition Festival (TICF)

- Southeast Asian Director of Music (SEADOM)

เพื่อเป็นการสนับสนุนและตอบสนองต่อสังคมอย่างแท้จริงของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร นักเรียนและนักศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตามหลักพันธกิจของวิทยาลัย “สร้างคนดนตรีให้เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง” จึงเป็นสิ่งสำคัญมากเช่นกัน อีกทั้งยังต้องการตอบสนองกับกระแสการเรียนดนตรีที่เพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย โดยแนวคิดดังกล่าวนี้สอดคล้องกับสำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2559 อ้างถึงใน เกศินี วุฒิวงศ์ (2560) ว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันในการพัฒนากำลังบุคลากรอย่างแท้จริง ทั้งใน ด้านองค์ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาที่ศึกษา เพื่อตอบสนองกับความคาดหวังของสังคม

ดังนั้น ในปี 2559 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้วางแผนการจัดทำโครงการในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา จึงได้จัดทำโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษาขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในด้านของการฝึกสอน การมอบหมายภาระงาน การติดตามงาน ออกแบบโครงการ รวมถึงการประสานงานร่วมกันกับนักศึกษาในหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต อีกทั้งโครงการแนะแนวนี้ ยังเป็นการสนับสนุนให้บุคคลภายนอกได้มีโอกาสเข้าใจถึงลักษณะการเรียน การสอนภายในวิทยาลัยได้อย่างใกล้ชิด โดยโครงการแนะแนวนั้นได้เริ่มอธิบายตั้งแต่การเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก อธิบายถึงโครงสร้างรายวิชาของสาขาดนตรีศึกษา

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ลักษณะรูปแบบของการเรียนการสอน การเตรียมตัวสำหรับการสอบเข้า อธิบายถึงด้านเนื้อหาให้กับผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อ จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับดนตรีขั้นพื้นฐานในด้านใดบ้าง ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีและทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ตลอดจนขั้นตอนการสมัครเพื่อเข้าศึกษาต่อ โดยการบรรยายในภาคเช้าแสดงให้เห็นภาพรวมของลักษณะการเตรียมตัว การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับสาขาดนตรีศึกษาทั้งหมดโดยอาจารย์ผู้สอนในสาขาดนตรีศึกษา และในส่วนของภาคบ่าย เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 3 ได้มีโอกาสฝึกการถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองได้รับมา ไปสู่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไปตามแต่ละชั้นปี เนื่องจากดนตรีเป็นสาขาวิชาที่จำเป็นต้องใช้ทักษะและความสามารถพิเศษในการสอบเข้าศึกษาต่อ ทั้งในด้านทฤษฎีดนตรีและทางด้านปฏิบัติดนตรี ผู้เข้าศึกษาต่อจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมและคุณสมบัติที่ครบถ้วน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาดนตรีศึกษา ถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์สถาบันอุดมศึกษาด้านดนตรีให้กับผู้ที่สนใจในการศึกษาต่อได้เป็นอย่างมาก พร้อมทั้งสามารถนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนภายในสถาบันหลักสูตรที่เปิดสอน อาจารย์ผู้สอน รวมถึงการตอบคำถามให้กับผู้ที่สนใจหรือให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผ่านมุมมองของอาจารย์ผู้สอนในสาขาดนตรีศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการแนะแนว ด้านสาขาวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษา ในเชิงวิชาการต่อไป

โดยความหมายของคำว่า “โครงการ” นั้นมีความหมายว่าแผนหรือเค้าโครงตามที่กำหนดไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖) โดยอาจกล่าวได้ว่าโครงการนั้นหมายถึงระยะเวลาในการดำเนินการช่วงเวลาหนึ่งที่มีการกำหนดเวลาในการเริ่มต้นและสิ้นสุดเอาไว้ โดยการจัดการโครงการถือเป็นอีกหนึ่งในรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้จัดการโครงการได้นำความรู้ความสามารถรวมถึงทักษะที่เกี่ยวข้องมาดำเนินโครงการจนกระทั่งสามารถดำเนินโครงการให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี (Kaewsarn, 2013)

การจัดการโครงการ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้เช่นกัน โดยศึกษาตามแนวคิดของวัฒนา (2550) ที่ได้ให้ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนแบบโครงการไว้ว่า

1. ผู้จัดโครงการได้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งลึกลงไปในรายละเอียดด้วยกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของตนเอง จนพบคำตอบที่ต้องการ
2. โดยผู้จัดโครงการสามารถกำหนดเรื่องที่ศึกษาได้ด้วยตนเอง
3. ประเด็นที่ศึกษา เกิดจากข้อสงสัยหรือปัญหาที่พบโดยผู้จัดโครงการ
4. มีประสบการณ์โดยตรงกับเรื่องที่ศึกษาและได้ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลและแหล่งความรู้
5. มีระยะเวลาเพียงพอต่อความต้องการของผู้จัดโครงการ
6. มีโอกาสได้ประสบกับความล้มเหลวและความสำเร็จในการศึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหาของผู้จัดโครงการ
7. เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการแก้ปัญหา
8. ผู้จัดได้นำเสนอกระบวนการ การศึกษาและผลงานต่อผู้อื่น

9. ครู/อาจารย์ ไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้หรือกิจกรรมแต่เป็นส่วนช่วยในการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้จัดได้นำความรู้ความสามารถรวมถึงนำทักษะมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยศึกษาจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นพบว่า แนวคิดดังกล่าวจะมีส่วนช่วยเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองขึ้นอย่างมาก ทั้งการดำเนินงานของการจัดโครงการที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในด้านของการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล การวิเคราะห์ลักษณะงานและปัญหา รวมถึงหาวิธีการแก้ไขด้วยตนเอง

ประโยชน์ของการแนะแนวการศึกษา คือ การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการใช้ชีวิต การแนะแนวการศึกษาจึงช่วยให้บุคคลสามารถเข้าใจตนเองและมีทิศทางที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังเป็นการป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษาอีกด้วย เนื่องจากผู้เรียนอาจยังไม่รู้จักตนเองดีพอในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เป็นต้น จึงทำให้เกิดการดำเนินชีวิตที่เกินศักยภาพของตน รวมไปถึงการมองไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างโลกของการศึกษาและโลกของการงานอาชีพ นอกจากนี้ การไม่รู้จักตนเองอย่างเพียงพอ ย่อมส่งผลให้มีการวางแผนทางการศึกษาไม่เหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งด้านเวลา กำลังทรัพย์และกำลังใจอย่างยิ่ง ดังนั้น การแนะแนวการศึกษาจึงเป็น การแนะแนวที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ของบุคคลได้

เนื้อหา

บทความนี้จะนำเสนอถึงแนวทางกระบวนการทำงานและการออกแบบโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดโครงการแนะแนวสาขาวิชาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อแนะแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษาศึกษา ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้ง 3 หลักสูตร ตามแนวความคิดของภาณุ (2558) ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดโครงการ

ตามแนวความคิดของภาณุ (2558) การดำเนินโครงการควรเริ่มต้นจากการกำหนดโครงการเป็นอันดับแรก และเนื่องจากการจัดโครงการนั้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ ดังนั้น อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา จึงได้มอบหมายให้นักศึกษาสาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการกำหนดโครงการที่จะจัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนา (2550) ที่ได้กล่าวว่า ครู/อาจารย์ ไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้หรือกิจกรรมแต่เป็นส่วนช่วยในการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้จัดได้นำความรู้ความสามารถรวมถึงนำทักษะมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจากผลการกำหนดโครงการพบว่า การดำเนินการจัดการโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้นควรมีการดำเนินงานต่อเป็นประจำ หรือจัดเป็นโครงการประจำปี เพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าศึกษามีการเตรียมตัวได้อย่างถูกต้อง

2. การวางแผนโครงการ

การดำเนินการจัดการโครงการแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่สนใจศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษามีความรู้ความเข้าใจในก่อนเข้ามาเรียนจริง เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เข้าร่วมโครงการแนะแนว ดังนั้น การวางแผนโครงการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง (วัฒนา, 2550; ภาณุ, 2558) จากการวางแผนโครงการพบว่า ผู้ดำเนินงานควรมีการวางแผนโครงการล่วงหน้าก่อนวันงานอย่างน้อย 6 เดือน เพื่อเตรียมพร้อมทั้งในด้านการนำเสนอข้อมูลที่สำคัญสำหรับการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อและการเตรียมพร้อมของฝ่ายปฏิบัติงาน

สำหรับการดำเนินการจัดการโครงการแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษาในครั้งนี้ ได้พิจารณาวัตถุประสงค์ของงานตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมายได้ เนื่องจากหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีถึง 3 หลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 1 หลักสูตรและสาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตรปริญญาตรี	
ชื่อหลักสูตร	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต
ชื่อปริญญา	ดศ.บ.
หลักสูตรปริญญาโท	
ชื่อหลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ชื่อปริญญา	ศศ.ม.
หลักสูตรปริญญาเอก	
ชื่อหลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ชื่อปริญญา	ปร.ด.

3. การดำเนินการโครงการ

ในการดำเนินโครงการนั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้ ดังนั้น อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา จึงเป็นผู้คอยดูแลและกระตุ้นให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (วัฒนา, 2550) จากการดำเนินโครงการ นักศึกษาสาขาดนตรีศึกษาได้เป็นผู้ดำเนินโครงการภายใต้การดูแลของอาจารย์ประจำสาขา ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรมภายในโครงการ การประสานงาน การจัดเตรียมเนื้อหาภายในกิจกรรมเพื่อนำเสนอมุมมองของการศึกษาต่อในสาขาดนตรีศึกษา ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้ครบทุกด้าน ทั้งในด้านของภาพรวมของหลักสูตร รายวิชา อาจารย์ผู้สอนและด้านของผลลัพธ์จากการศึกษาจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในโครงการ

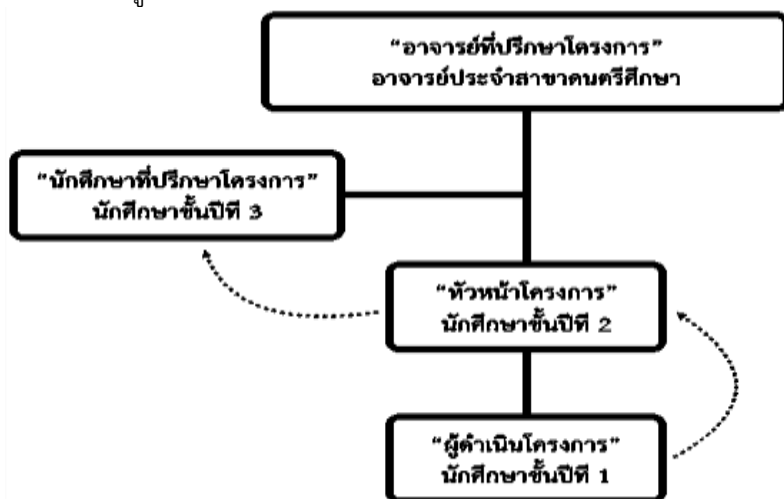
4. การบริหารงานโครงการ

การจัดการทรัพยากรด้านเวลา สามารถจัดงานได้ทุกช่วงของภาคการศึกษา โดยคำนึงถึง วัตถุประสงค์และความพร้อมของผู้จัดงานเป็นหลัก เพื่อเพิ่มความพร้อมในด้านการเตรียมงาน

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษาสามารถจัดขยายเวลาออกเป็น 2 วันหรือมากกว่านั้นได้ตามความเหมาะสมของขนาดโครงการที่จัด เพื่อที่จะสามารถใช้เวลาและลงรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสม มีช่วงพักให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ผ่อนคลายและพร้อมสำหรับกิจกรรมอื่นต่อไป

การจัดการทรัพยากรด้านสถานที่ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา นอกจากจะเป็นการง่ายต่อการดำเนินกิจกรรมในโครงการแนะแนวแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโครงการสามารถเห็นสภาพแวดล้อมและธรรมชาติของของการเรียนการสอนของสถาบันอีกด้วย

การจัดการทรัพยากรด้านบุคลากร เนื่องจากการดำเนินโครงการนี้ นอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์หลักอีกข้อหนึ่งคือเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ดำเนินโครงการ จากการดำเนินโครงการพบว่า เนื่องจากนักศึกษามีการสลับเปลี่ยนไปในแต่ละปี ทำให้ไม่เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการ ดังนั้น เพื่อให้โครงการได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ จากการสัมภาษณ์แนวคิดของอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษาพบว่า จำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรด้านบุคคลผู้ดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสม โดยกำหนดให้นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ถึง 3 เป็นผู้ดำเนินโครงการภายใต้การดูแลของอาจารย์ประจำสาขา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนผังผู้ดำเนินโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

หน้าที่ผู้ดำเนินโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา มีการกำหนดหน้าที่ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นหัวหน้าโครงการซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินโครงการ ในการดำเนินงานภายใต้การดูแลของ

นักศึกษาที่ปรึกษาโครงการชั้นปี 3 และอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการตามลำดับ เนื่องจากเป็นโครงการต่อเนื่องอีกทั้งยังเพื่อเพิ่มการทำงานร่วมกันระหว่างชั้นปี เมื่อนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ได้เลื่อนระดับชั้นขึ้นปี 3 นักศึกษา จะสามารถให้คำแนะนำในการทำงานในการดำเนินโครงการให้กับนักศึกษารุ่นต่อไปได้โดยนำประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการแนะแนวในครั้งก่อนเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องที่เป็นระบบ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการต้องมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือน พร้อมกับการวางแผนโครงการ เพื่อนำเสนอขออนุมัติค่าใช้จ่าย และค่าสถานที่ โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการในแต่ละครั้งนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของขนาดโครงการที่จัด

5. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ และควรดำเนินงานในสถานที่จริง เนื่องจากนักศึกษาผู้ดำเนินโครงการอาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปี ดังนั้น กระบวนการเตรียมพร้อมในการตั้งรับกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประเมินสภาพปัญหา ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้น ในกระบวนการนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ดำเนินโครงการควรเข้าร่วมกระบวนการนี้ทุกคน (อุทุมพร, 2541)

6. การประเมินผล

เนื่องจากเป็นโครงการต่อเนื่อง ดังนั้น การประเมินโครงการจึงมีความสำคัญและจำเป็น เพื่อใช้ในการตรวจสอบการดำเนินโครงการว่าโครงการได้ดำเนินการปฏิบัติเป็นไปตามที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อพัฒนาโครงการในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2553)

สรุป

บทความวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผ่านมุมมองของอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ จากการดำเนินการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา พบว่าอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษาเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวใน ดังนี้

1. ในด้านการวางแผนโครงการ อาจารย์ประจำมีความคิดเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า อาจารย์จะเป็นผู้กระตุ้นและคอยสนับสนุนนักศึกษาผู้ดำเนินโครงการในการจัดโครงการและกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (วัฒนา, 2550) ดังนั้น นักศึกษาสาขาดนตรีศึกษา จึงเป็นผู้ดำเนินโครงการ ตั้งแต่การวางแผนโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์และออกแบบลักษณะของโครงการในแต่ละครั้งภายใต้การดูแลของอาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา อย่างไรก็ตาม หากนักศึกษามีอุปสรรคในการทรัพยากรบุคคล ที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อไม่มีจำนวนที่แน่นอนในแต่ละปี รูปแบบของโครงการจึงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้จัด แต่ยังคงให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับเช่นกัน

2. ในด้านการดำเนินโครงการ เนื่องจาก หลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีตั้งแต่ระดับชั้นปริญญาตรีตลอดจนปริญญาเอก ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีความสำคัญ วัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระละเอียดเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน ดังนั้น นักศึกษาสาขาดนตรีศึกษาตลอด ทุกหลักสูตรในแต่ละชั้นปี ควรมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ โดยให้มีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในสาขาดนตรีศึกษา ได้มีโอกาส พัฒนาศักยภาพในการดำเนินโครงการ โดยใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในสาขาการเรียน นำไปสู่การดำเนินโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

3. ในด้านระยะเวลา โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมงานและการดำเนินงาน ตลอดจนถึงวันงาน พบว่า สามารถจัดงานได้ทุกช่วงของภาคการศึกษา โดยให้คำนึงถึงความพร้อมของผู้จัดงานเป็นหลัก และควรมีการดำเนินการจัดงานหรือโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอในการนำเสนอ ข้อมูลที่ทันสมัย

4. จากผลการดำเนินงาน สามารถนำแนวทางการจัดโครงการแนะแนวสาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ไปประยุกต์ใช้กับสาขาวิชาอื่นทั้งภายในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันอุดมศึกษาด้านดนตรีอื่นในประเทศไทยได้

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 คู่มือการบริหารจัดการแผน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกศินี วุฒิวงศ์. (2560). การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในรายวิชาศึกษาทั่วไป Teaching and Learning Approaches for Ethical Behaviors Enhancement of General Education subjects. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 27 (1), 19 - 30.
- ภาณุ ลิ้มมานนท์ (2558). ขั้นตอนการบริหารโครงการ Steps of developing project management. เทคนิคพัฒนาการบริหารโครงการ = Project Management Booklet Tool Kit (pp. 68-117). กรุงเทพฯ: บริษัท ภาณินาส จำกัด.
- เยาวดี รังชัยกุล วิบูลย์ศรี (2553). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๖). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2550). การสอนแบบโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2554). วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พุทธศักราช 2554 = College of Music, Mahidol University 2011. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2535). สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิสิทธิ์พัฒนาจำกัด.
- สุกรี เจริญสุข. (2550). ศักยภาพและวิสัยทัศน์ ของ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2551-2445. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกรี เจริญสุข. (2551). Excellent Center Salaya, The Music Capital. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2541). สอนไปทำไม? เทคนิคการสอนและวัดผลระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟินนี่พับบลิชซิง.
- Kaewsarn, P. (2013, July 7). My new site. Retrieved September 20, 2017, from <https://praditk.wordpress.com/2013/07/07/การจัดการโครงการ>

College of Music, Mahidol University. (ม.ป.ป.). Thailand Philharmonic Orchestra. เรียกใช้เมื่อ September 2017 จาก www.thailandphil.com:

<http://www.thailandphil.com/th/education-outreach-project/education-outreach-project-2016/>

College of Music, Mahidol University. (ม.ป.ป.). Thailand Philharmonic Orchestra. เรียกใช้เมื่อ September 2017 จาก www.thailandphil.com:

<http://www.thailandphil.com/th/salaya-youth-development/>

College of Music, Mahidol University. (ม.ป.ป.). Thailand Philharmonic Orchestra. เรียกใช้เมื่อ September 2017 จาก www.thailandphil.com:

<http://www.thailandphil.com/th/youth-development/youth-dev-2016/>